7/5866

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.001/01-246

07/06/2005

Konu : 7/5866-10807 esas sayılı yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :a)05.05.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5866-10807/32340 sayılı yazınız.
b)Başbakanlığın 10/05/2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-441-8/2164 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Sayın Haluk KOÇ tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan 7/5866-10807 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun 30/05/2005 tarih ve TMSF.02.TAS./732/21607 sayılı yazısı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER :
1-TMSF'nun 30/05/2005 tarih ve 21607 sayılı yazısı ve eki.(18 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Başbakanlık Merkez Bina Bakanlıklar 06573 ANKARA
Tel (0312) 424 00 34 Fax (0312) 419 54 43
e-posta: buro.abdullatifsener@basbakanlik.gov.tr Elektronik Ağ: www.basbakanlik.gov.tr

7/5866

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU
(Tasfiye Dairesi Başkanlığı)

SAYI : TMSF.02.TAS. 1732/21607 30/05/2005
KONU: Samsun Milletvekili Sn.Haluk Koç'un Soru Önergesi

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI MAKAMINA
(Sayın Doç.Dr. Abdüllatif ŞENER)

İLGİ : 12.05.2005 tarih ve B.02.0.001/ (01) 1798 sayılı evrak akış ve talimat formu ve eki.

Samsun Milletvekili Sn.Haluk Koç'un 20.04.2005 tarih ve 4373 sayılı soru önergesi, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 10.05.2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-441-8/2164 sayılı yazısı ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn. Doç.Dr.Abdullatif Şener) Makamı'na sevk edilmiş; Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn. Doç.Dr.Abdullatif Şener) Makamı'nın 12.05.2005 tarih ve B.02.0.001/ (01) 1798 sayılı evrak akış ve talimat formu ile cevaplandırılmak üzere gönderilen evrak Kurumumuza 18.05.2005 tarihinde ulaşmıştır.

Mezkur soru önergesinde yeralan sorulara ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur.

1- 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 3/a-3.maddesi, "(1) numaralı bentte belirtilen tarihte (03.06.203-03.07.2003) veya bu tarihten sonra Banka tarafından karşılığında Devlet iç borç senedi bulunmamasına rağmen ikinci piyasada Devlet iç borç senedi satışı adı altında toplanan tutarları Fon'ca sağlanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacına matuf olarak tasarruf mevduatına aktarıldığı tespit edilen hesaplara ilişkin Fon tarafından herhangi bir ödeme yapılmaz." hükmünü içermesi nedeniyle bu kapsamda yeralan hesaplar için bugüne kadar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 3/a-3 maddesi ile ilgili olarak, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı yürütmenin durdurulması kararının 31.01.2005 tarihinde Kurumumuza tebliğ edilmesi üzerine, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn.Abdüllatif Şener) Makamı'na hitaben, Başkanlık Makamı'nın 17.02.2005 tarih ve 498/5976 sayılı yazısı ile yargısal gelişme özetlenerek, "yapılacak işlemler konusunda Bakanlığınızın görüş ve talimatına intizar edileceği" ifade edilmiştir (Ek-1).

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn. Abdullatif Şener) Makamı'nın 29.03.2005 tarih ve B.02.0.001/02.1246 sayılı cevabi yazısı ile, "anılan Bakanlar Kurulu Kararının 17.maddesi uyarınca bu Kararın Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun ilgili olduğu Bakan tarafından müştereken yürütülecek olması nedeniyle, yapılacak işlemlerin Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun söz konusu kararına ve gerekçesine uygun olarak Hazine Müsteşarlığı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından müştereken belirlenmesi, yeni bir Bakanlar Kurulu Kararına veya kanun düzenlemesine ihtiyaç duyulması halinde gerekli Bakanlar Kurulu Kararı taslağı veya kanun taslağının hazırlanarak Bakanlığımıza sunulması" talep edilmiştir (Ek-2) .

Mezkur yazı ekinde yeralan Başbakanlık Hukuk Müşavirliği'nin 04.03.2005 tarih ve B.02.0.HUK.721-02-2004-1082/3144 sayılı yazısında özetle, düzenleyici işlem hakkında verilen iptal ya da yürütmenin durdurulması kararının, iptal kararından önce bu işleme

dayanılarak çıkartılan bireysel işlemlere etkisinin olmadığı, davacılar tarafından açılan davanın para talebini içermeyip sadece iptal talepli olduğu, iptal davasından sonra ayrıca tam yargı davası açılabileceği, bu kapsamda yeralan mudilere ödeme yapılması düşünülmüyor ise, 5021 sayılı Kanun'a hüküm eklenmesi, bu yapılamıyorsa 2003/6668 sayılı Karar'ın yürütülmesi durdurulan 3/a-3 hükmüne en azından "muvazaalı olduğu tespit edilen" ibaresinin eklenmesi, düzenleyici işlemin ilgili hükmünün yürütülmesinin durdurulması yolunda verilen bu karar üzerine, aynı konuda açılmış pek çok dava olduğu dikkate alınarak, Danıştay kararının gerekçesine uygun olarak yeni bir düzenleme yapılmasının uygun olacağı ifade edilmiştir (Ek-3) .

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn.Abdullatif Şener) Makamı'nın mezkur yazısı üzerine, TMSF Başkan Yardımcılığı Makamı'nın, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na hitaben 31.03.2005 tarih ve TMSF.02.TAS.1169/13105 sayılı yazısı ile, idari ve yargısal gelişmelerin değerlendirilmesine ve bu konuda yapılacak işlemlerin belirlenmesine yönelik bir ortak çalışma grubunun acilen oluşturulması ve Müsteşarlıkça görevlendirilecek grup üyelerinin ve çalışma mekan ile zamanının TMSF Başkanlığı'na bildirilmesi talep edilmiştir (Ek-4) .

12-13 Nisan 2005 tarihlerinde Hazine Müsteşarlığı'nda Kurumumuz temsilcileri ile Hazine Müsteşarlığı temsilcilerince hazırlanan bilgi ve görüş notunda;

"...**bu hesapların ödenmesi alternatifinin benimsenmesi halinde**; İdarece 2003/6668 sayılı Kararda bir değişiklik yapılarak, konuyla ilgili derdest davaların sonlandırılmasını da kapsayacak şekilde, mevcut YD Kararına konu 3/a-3. bendinin yürürlükten kaldırılmasına yönelik yeni bir düzenleme yapılmasının;

Anılan hesapların ödenmemesi alternatifinin benimsenmesi durumunda ise, bu yönde yapılacak düzenlemenin yürürlük tarihinin 5021 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 27/12/2003 olarak öngörülmesi gerekeceğinden, "kanunların geriye yürümezliği" ilkesi ve "kazanılmış hakların ihlali" gibi nedenlerle tartışma konusu yapılarak yargı organları önüne götürülmesinin kuvvetle muhtemel olduğu da değerlendirmede dikkate alınarak, YD Kararına konu düzenlemenin (2003/6668 sayılı Kararın 3/a-3. maddesi) yasal dayanağa kavuşturulmasını teminen, bir Kanun değişikliği ile, 4969 sayılı Kanunun, 5021 sayılı Kanunla değişik Geçici 2. maddesine yansıtılmasının; uygun olacağı" ifade edilmiştir (Ek-5).

Söz konusu bilgi ve görüş notu göz önüne alınarak, TMSF Başkanlık Makamı'nca konu hakkında, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn. Abdüllatif ŞENER) Makamı'na hitaben düzenlenen 22.04.2005 tarih ve TMSF.02.TAS.1342/16370 sayılı yazıda, gelişmeler özetlenmiş ve "Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun, 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3/a-3 maddesi ile ilgili olarak verdiği, 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı yürütmenin durdurulması kararı üzerine, yaşanan hukuksal ve idari sorunların izalesine yönelik ve Kurumumuzca ifa edilecek işlemlere esas teşkil etmek üzere Makamınızca uygun görülecek genel düzenlemelerin tesisi hususu tensibe arz olunmuştur" (Ek-6) .

Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun, 2003/6668 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3.bendinin yürütmesinin durdurulmasına ilişkin Kararı muvacehesinde tesis edilmesi gereken işlemlere yönelik Kurumumuz tarafından gerekli idari süreç yukarıda açıklandığı üzere bu aşamada tamamlanmış olup, mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurumumuzca yetkili merciilerin onayı beklenmektedir.

2- Soru önergesinde yeralan "mahkeme kararı üzerinde diğer kamu kurum ve kuruluşları resmi görüş bildirmekten kaçındığı için TMSF yetkililerinin zor duruma düşmemek için ödeme kararı almadıklarına" ilişkin, 19.04.2005 tarihli Vatan Gazetesi'nde

yeralan haber gerçeği yansıtmamaktadır. Konuya ilişkin idari süreç devam etmekte olup gelişmeler yukarıda özetlenmiştir.

3- Bakanlar Kurulu'nun 2003/6668 sayılı Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan T.İmar Bankası T.A.Ş. Nezdinde Bulunan Tasarruf, Ticari Kuruluşlar ve Diğer Kuruluşlar Mevduatının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nca Ödenmesine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Karar'ının 17.maddesi, "Bu karar Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun ilgili olduğu Bakan tarafından müştereken yürütülür" hükmünü içermekte olup konuya ilişkin gelişmeler mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurumumuz ve ilgili diğer merciiler arasında devam etmekte olup içerikleri birinci bentte özetlenmiştir.

4- "Sadece dava açan hak sahiplerine ödeme yapılmasının düşünüldüğüne" ilişkin basın organlarında yer alan haberler gerçek dışıdır. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Anayasa'nın 8 ve 123.maddelerinde yeralan "kanuni idare" ilkesi uyarınca işlem ve eylemlerinde kanunun ve ilgili mevzuatın verdiği görev doğrultusunda hareket etmektedir. Yukarıda da zikredildiği üzere, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun, 2003/6668 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3.bendinin yürütmesinin durdurulmasına ilişkin Kararı muvacehesinde tesis edilmesi gereken işlemlere yönelik Kurumumuz tarafından gerekli idari süreç yukarıda açıklandığı üzere bu aşamada tamamlanmış olup, mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurumumuzca yetkili merciilerin onayı beklenmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ahmet ERTÜRK
Başkan

EKLER:
1- Başkanlık Makamı'nın 17.02.2005 tarih ve TMSF.02.TAS.498/5976 sayılı yazısı.
2- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn. Abdullatif Şener) Makamı'nın 29.03.2005 tarih ve B.02.0.001/02.1246 sayılı yazısı.
3- Başbakanlık Hukuk Müşavirliği'nin 04.03.2005 tarih ve B.02.0.HUK.721-02-2004-1082/3144 sayılı yazısı.
4- Başkan Yardımcılığı (Sn.Mehmet Çalışkan) Makamı'nın 31.03.2005 tarih ve TMSF.02.TAS.1169/13105 sayılı yazı
5- Çalışma Grubunca hazırlanan 13.04.2005 tarihli bilgi ve görüş notu.
6- Başkanlık Makamı'nın 22.04.2005 tarih ve TMSF.02.TAS.1342/16370 sayılı yazısı.

7/5866
EK-1

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

Sayı : TMSF.02.TAS/ 433 /5976
Konu: T.İmar Bankası T.A.Ş. mevduat ödemeleri.

İstanbul,17/02/2005

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI MAKAMI'NA
(Sayın Abdüllatif ŞENER)

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 03/07/2003 tarih ve 1085 sayılı kararı ile; yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremeyen, alınması istenen tedbirleri almayan, faaliyetine devamı mevduat sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arz eden Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılmış, anılan bankanın yönetim ve denetimi Bankalar Kanununun 16 ncı maddesine istinaden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) intikal etmiştir.

25197 sayılı ve 12.08.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4969 sayılı Kanun'un geçici 2 inci maddesinde " 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı veya (5) numaralı fıkrasının (a) bendinin (aa) alt bendi uyarınca bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan tasarruf mevduatı niteliğini haiz hesaplar Hazine Müsteşarlığı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usüllere göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödenir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen hüküm, 25328 sayılı ve 26.12.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5021 sayılı Kanun'un 1 inci maddesiyle aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"18.06.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesi'nin (3) numaralı fıkrası veya (5) numaralı fıkrasının (a) bendinin (aa) alt bendi uyarınca bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan tasarruf mevduatı sigortası kapsamındaki tasarruf mevduatı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödenir. Mevduat tutarlarına bağlı olarak defaten veya taksitler halinde ödeme, taksitler halinde ödemede faiz uygulanması durumunda esas alınacak faiz oranları, ödemelerle ilgili olarak mudiler ve hak sahiplerinden alınacak taahhütnamelerde yer alacak hususlar ile ödemelere ilişkin diğer hususlar, Hazine Müsteşarlığı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir." denilmektedir.

29.12.2003 tarihli ve 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 03.01.2004 tarihli 25335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 17 inci maddesinde " **Bu Karar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilgili olduğu Bakan tarafından müştereken yürütülür.**" hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler kapsamında Fon Yönetim Kurulu'nun 29.12.2003 tarih ve 677 sayılı, 13.01.2004 tarih ve 10 sayılı kararları doğrultusunda, 16.01.2004 tarihinde tasarruf mevduatı ödemelerine başlanılmış ve bugüne kadar altı etapta 383.563 mudi için 7.927.705.061.- YTL. ödenmiş, 29.880.549.- YTL.lık stopaj tutarı ile birlikte toplam kaynak çıkışı **7.957.585.611.-** YTL.ya ulaşmıştır.

Belirtilen yasal düzenlemeler kapsamında Bankada 2.807 hesapta 19.548.536.- YTL mevduat kalmış olup, ayrıca bloke konulmuş olan 3.023.252.- YTL'nın da mahkeme sonuçlarına veya blokeyi talep etmiş olan mercinin talimatına göre ödenmesi söz konusu olabilecektir.

7/5866

5021 sayılı Kanun ve 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca;
- 04.07.2003 tarihinde Off-Shore kaynağı ile açılan 47.356.857.- YTL tutarında 1.179 hesap DİBS kaynağı ile açılan 41.045.- YTL tutarında 1 hesap iptal edilerek Ödenecek Havalele hesabına alınmış,
- Off-Shore kaynağı ile açılan 541.902.681.- YTL tutarında 11.310 hesap,
- DİBS kaynağı ile açılan 102.288.005.- YTL tutarındaki 3.638 hesap ile bu hesaplardan yapılar ancak gerçekleşmeyen 1.635.476.- YTL tutarındaki 26 adet EFT/Havale işlemi,
- Bankalar Kanunu'nun 15-6.b maddesine istinaden 1.399.929.- YTL tutarındaki 51 hesap,
TMSF tarafından ödenmemiştir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, ancak bir bankanın mevduat kabul etme ve bankacılık işlemler yapma izni kaldırıldıktan sonra, kanun ve mevzuat gereği sigorta kapsamındaki tasarruf mevduat hesap sahiplerine ödeme yapmaktadır. Bu çerçevede, DİBS satışlarından kaynaklanan 728.353.436.- YTL (nominal tutarı 1.023.672.645.- YTL), sigorta kapsamına girmediğinden ve karşılıklar bulunmadığından Fon tarafından ödenmemiştir.

Sözkonusu ödemelerin yapılmamış olması nedeniyle bu kapsamda yer alan kişiler tarafından mahkemelere başvurular yapıldığı ve davaların sürdüğü malumunuzdur. Bu davalardan birini teşki eden, davacıları Salih YÜKSEL ve Leman YÜKSEL olan ve Başbakanlık ve Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu aleyhine Danıştay 10. Dairesinde görülen "2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3/a-3 bendinin iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulması" talebiyle açılan davada, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin alınan 25.08.2004 tarih ve 2004/5155 sayılı karara davacılar tarafından itiraz edilmiş, itiraz üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı kararı (Ek : 1) ile, "**davacıların itirazının kabulü ile dava konusu 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3/a-3 bendinin yürütülmesinin durdurulmasına**" karar verilmiştir. Sözkonusu karar 31.01.2005 tarihinde Kurumumuza tebliğ edilmiştir.

Ayrıca belirtilen yargısal gelişme T.C. Başbakanlık Hukuk Müşavirliği'nin Makam'ınıza yönelil 31.01.2005 tarih ve 2134 sayılı yazısı ile de Kurumumuza iletilmiştir(Ek: 2).

Konu hakkında, Anayasa'nın 123 üncü ve 138 inci maddeleri, 2577 sayılı İdari Yargılama Usülü Kanunu'nun 27 inci maddesinin 6 ıncı fıkrası ve 28 inci maddeleri ile 2003/6668 sayılı Bakanla Kurulu Kararının 17 inci maddeleri dikkate alınarak, söz konusu davada Başbakanlığın da taraf olmas ve dava konusu Bakanlar Kurulu Kararı'nın yürürlük maddesinde, "Bu Karar, Hazine Müsteşarlığı'nı bağlı olduğu Bakan ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun ilgili olduğu Bakan tarafından müştereke yürütülür" hükmünün yer alması nedeniyle, yapılacak işlemler konusunda Bakanlığı'nızın görüş v talimatına intizar edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bilgi ve gereği için arz ederim.

18/2

Ahmet ERTÜRK
Başkan

Ek :1- Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı kararı.
Ek :2- T.C. Başbakanlık Hukuk Müşavirliği'nin 31.01.2005 tarih ve 2134 sayılı yazısı.

Fon Başkan Yardımcısı	: M.ÇALIŞKAN	/ 17/02/2005 /
Daire Başkanı	: O.Ş.KARAPAZAR	/ 17/02/2005 /
Daire Başkan Yardımcısı	: M.A.TOK	/ 17/02/2005 /
Avukat	: S.GÜLER	/ 17/02/2005 /
Geçici Personel	: ETANRIYAKUL	/ 17/02/2005 /

7/5866
E-2

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sn.Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER)

Sayı : B.02.0.001/02-1246
Konu :

29/03/ 2005

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : a)17.02.2005 tarih ve TMSF.02.TAS/498/5976 sayılı yazınız.
b)Başbakanlığın 04.03.2005 tarih ve B.02.0.HUK.721-02-2004-1082/3144 sayılı yazısı.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından İlgi (a) da kayıtlı yazı ile davacılar Salih YÜKSEL ve Leman YÜKSEL tarafından açılan ve Danıştay 10. Dairesinde görülen "2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3/a-3 bendinin iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulması" talebiyle açılan davada, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin alınan 25.08.2004 tarih ve 2004/5155 sayılı karara davacılar tarafından yapılan itiraz üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı kararı ile "davacıların itirazının kabulü ile dava konusu 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3/a-3 bendinin yürütülmesinin durdurulmasına" karar verildiğinden bahisle yapılacak işlemler konusunda görüş talep edilmiştir.

Dava konusunun Bakanlar Kurulu Kararı olması, davada Başbakanlığın da taraf olması ayrıca anılan Bakanlar Kurulu Kararının 17 nci maddesi uyarınca kararın Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Bakanlığımca müştereken yürütülecek olması nedeniyle konu hakkında yapılacak işlemlere esas olmak üzere Başbakanlıktan görüş talep edilmiş olup, ilgi (b) de kayıtlı yazı ile; davacılar tarafından açılan işbu dava bir iptal davası olduğundan, parasal haklarına yönelik talepleri olduğu takdirde bunların açılacak bir tam yargı davası sonucu verilecek karara göre değerlendirilmesinin gerekeceğine, ancak düzenleyici işlemin ilgili hükmünün yürütülmesinin durdurulması yolunda verilen bu karar üzerine aynı konuda açılmış pek çok dava olduğu dikkate alınarak, idarece Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu Kararının gerekçesine uygun şekilde yeni bir düzenleme yapılmasının uygun olacağına ilişkin Hukuk Müşavirliği görüşü takdiri uygulayıcı makama ait olmak üzere bildirilmiştir.

Bu itibarla, anılan Bakanlar Kurulu Kararının 17 inci maddesi uyarınca bu Kararın Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilgili olduğu Bakan tarafından müştereken yürütülecek olması nedeniyle, yapılacak işlemlerin Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun söz konusu kararına ve gerekçesine uygun olarak Hazine Müsteşarlığı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından müştereken belirlenmesi, yeni bir Bakanlar Kurulu Kararına veya kanun düzenlemesine ihtiyaç duyulması halinde gerekli Bakanlar Kurulu Kararı taslağı veya kanun taslağının hazırlanarak Bakanlığımıza sunulması hususlarında bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:
1-Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun 17.02.2005 tarih ve TMSF.02.TAS/498/5976 sayılı yazısı.
2-Başbakanlığın 04.03.2005 tarih ve B.02.0.HUK.721-02-2004-1082/3144 sayılı yazısı.

DAĞITIM :
Gereği:
Devlet Bakanlığı (Hazine Müsteşarlığı)
Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanlığı

Bilgi:
Başbakanlık
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı

Başbakanlık Merkez Bina Bakanlıklar 06573 ANKARA
Tel (0312) 424 00 34 Fax (0312) 419 54 43
e-posta: buro.abdullatifsener@basbakanlik.gov.tr Elektronik Ağ: www.basbakanlik.gov.tr

7/5866
EK-3
P.02

4 Mart 2005

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hukuk Müşavirliği

Ankara

SAYI : B.02.0.HUK.721-02-2004-1082/ 3144
KONU :

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
Sn. Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER

İlgi: 24.2.2005 günlü, B.02.0.001/02785 sayılı yazınız.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 03.7.2003 tarih ve 1085 sayılı kararı ile 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14/3 maddesi uyarınca bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde menkul kıymet işlemleri gerçekleştirmek üzere adlarına devlet iç borçlanma senedi hesabı açılan ve bankaya el konulma tarihinden önceki bir ay içerisinde bu hesapları kapatılarak adlarına vadeli mevduat hesabı açılan davacılar tarafından, kendilerine ödeme yapılmasını engelleyen 29.12.2003 tarihli 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3 maddesinin yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle açılan davalardan Danıştay 10. Dairesinin 2004/5155 esasında görülmekte olan davada, anılan Dairenin 25.8.2004 günlü kararı ile davacıların yürütmenin durdurulması hakkındaki taleplerinin reddine karar verilmiştir. Ancak, davacılar tarafından bu karara karşı yapılan itiraz sonucunda Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 09.12.2004 tarihli kararı ile 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3 maddesinin yürütülmesinin durdurulmasına hükmedilmiştir.

İlgi yazınız ile yukarıda kısaca aktardığımız safahat belirtildikten sonra konu hakkında yapılacak işlemlere esas olacak görüşlerimizin bildirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, Anayasanın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin hukuk Devleti olduğu vurgulanmış, 138. maddesinin son fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda oldukları, bu organların ve idarenin mahkeme kararlarını hiçbir şekilde değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği öngörülmüştür. Buna uygun olarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28. maddesinin 1. fıkrasında da "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez." denilmek suretiyle idarenin yargı kararlarını yerine getirme zorunluluğu bir kez daha vurgulanmıştır.

Danıştayın yerleşik kararlarında da açıklandığı üzere; İdare hukuku ilkelerine göre, iptal kararları, iptali istenilen idari tasarrufu ve ona bağlı işlemleri ittihaz edildiği tarihten itibaren ortadan kaldırarak, o tasarrufun ittihazından önceki hukuki durumu ortaya koyar. Bir iptal davasında verilmiş bulunan yürütmenin durdurulması kararı da aynı niteliktedir. Yani henüz ortada bir iptal kararı bulunmadığı halde, iptali istenen idari tasarrufu ve onun sonucu olan işlemleri

durdurur ve bu tasarruf ve işlemlerin ittihaz ve icrasından önceki hukuki durumun yürürlüğünü sağlar. Başka bir deyişle, yürütmenin durdurulması kararları, dava konusu idari işlemin uygulanmasını durduran, onun icrailik niteliğini askıya alan ve ayrıca söz konusu işlemin tesisinden önceki hukuki durumun geri gelmesini sağlayan geçici nitelikte kararlardır.

Ancak, sözü edilen bu durum münhasıran bireysel işlemlerin iptaline yönelik olup; düzenleyici işlemler hakkında verilen iptal veya yürütmenin durdurulması kararlarında ise iptal edilen düzenleyici işleme dayanılarak iptal kararından önce yapılmış olan bireysel işlemler bu kararlardan etkilenmezler. Bunların da iptali isteniyorsa, süresi içerisinde iptalleri için ayrıca dava açılması gerekir.

İlgi yazınıza konu davada, davacılar, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş Menkul Kıymetler Müdürlüğünde adlarına açılan hazine bonosu hesaplarını bankaya el konulduğu tarihten bir ay önceki dönemde tasarruf mevduatına çevirdiklerini, ancak 29.12.2003 tarihli 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3 maddesiyle, 03.6.2003 tarihinde veya bu tarihten sonra Banka tarafından karşılığında Devlet iç borçlanma senedi bulunmamasına rağmen ikincil piyasada Devlet iç borç senedi satışı adı altında toplanan tutarları Fon'ca sağlanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacına matuf olarak tasarruf mevduatına aktarıldığı tespit edilen hesaplara ödeme yapılmayacağının hüküm altına alınması nedeniyle kendilerine ödeme yapılmadığını belirterek Bakanlar Kurulu Kararının anılan hükmünün iptalini istemektedir.

Davacılar tarafından açılan dava bir düzenleyici işlemin ilgili hükmünün iptali talebine ilişkin olup işbu davada davacıların parasal bir talebi bulunmamaktadır. Bilindiği üzere, 2577 sayılı İYUK ile ilgililere, haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açma hakkı tanındığı gibi, ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine tam yargı davası açabilme hakkı da tanınmıştır. Anılan davada, davacılar tercihlerini öncelikle iptal davası açma yönünde kullanmış olup parasal yönden bir talepleri olduğu takdirde, bu davada verilecek karar sonrasında bu istemlerine yönelik olarak bir tam yargı davası açmaları gerekecektir.

Diğer yandan, anılan kararın gerekçesinde; Bakanlar Kurulu Kararının dayanağı olan 5021 sayılı Kanuna göre, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan tasarruf mevduatı sigortası kapsamındaki tasarruf mevduatının, yasada belirtilen tarihlerde kıyı bankalarından yurt içi kayıtlarına muhabir bankaca karşılığı nakden veya izni kaldırılan banka dışında bir başka banka aracılığıyla ödenmeksizin aktarıldığı tespit edilen hesaplar ile muvazaalı olduğu Fon tarafından tespit edilen hesaplar hariç olmak üzere ödenmesi gerektiği, buna karşın yasal düzenlemede ödenmeyecek hesaplar arasında sayılmadığı halde dava konusu Bakanlar Kurulu Kararı ile devlet iç borç senedi satışı adı altında toplanan tutarlardan tasarruf mevduatına aktarıldığı tespit edilen hesapların da ödeme yapılmayacak hesaplar arasında sayıldığı, bu nedenle yasada öngörülmediği halde, öncesinde devlet iç borç senedi satışı için toplandığı öne sürülen tutarlar karşılığında belli bir dönemde açılan tasarruf mevduatı hesaplarının muvazaalı olduğunun tespiti koşulu da konulmadan tasarruf mevduatı olarak kabul edilemeyeceği ve bu hesaplara ilişkin bir ödeme yapılmayacağı yolundaki düzenlemede hukuka uyarlık bulunmadığı belirtilmiştir.

Bu durumda, idarece Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında toplanan tutarları bankaya el konulma tarihinden önceki bir aylık dönemde tasarruf mevduatına aktardığı tespit edilenlere

ödeme yapılması düşünülmüyor ise, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca verilen kararın gerekçesi dikkate alınarak 5021 sayılı Kanuna Devlet iç borçlanma senedinden tasarruf mevduatına dönenler için bir hüküm eklenmesi, bu yapılamadığı takdirde en azından Bakanlar Kurulu Kararının yürütmesi durdurulan 3/a-3 hükmüne Mahkeme kararında belirtildiği şekilde "muvazaalı olduğu tespit edilen" ibaresinin eklenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, davacılar tarafından açılan işbu dava bir iptal davası olduğundan, parasal haklarına yönelik talepleri olduğu takdirde bunların açılacak bir tam yargı davası sonucu verilecek karara göre değerlendirilmesinin gerekeceğine, ancak düzenleyici işlemin ilgili hükmünün yürütülmesinin durdurulması yolunda verilen bu karar üzerine, aynı konuda açılmış pek çok dava olduğu dikkate alınarak, idarece Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu Kararının gerekçesine uygun şekilde yeni bir düzenleme yapılmasının uygun olacağına ilişkin Hukuk Müşavirliği görüşünü takdiri uygulayıcı makama ait olmak üzere bilgilerinize arz ederim.

M.Vehbi ÇITAK
Müsteşar Yardımcısı

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	07.03.2005
Sayı	944

7/5866
EK-4

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

SAYI : TMSF.02.TAS-1169/13105 İstanbul, 31.03.2005

KONU: T.İmar Bankası T.A.Ş.

T. C.BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 03.07.2003 tarih ve 1085 sayılı kararı ile kaldırılarak, 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrası hükmü gereği, yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na intikal etmiş olan T.İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde mevduat hesabı olanlar için mevduat sigortası kapsamında yapılan ödemelere 5021 Sayılı Kanun ve 03.01.2004 tarih ve 25335 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren, 2003/ 6668 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen esas ve usuller çerçevesinde,14.01.2004 tarihinde TMSF ile T.C.Ziraat Bankası arasında düzenlenen ek protokol uyarınca, 17.01.2004 tarihinden itibaren T.C. Ziraat Bankası A.Ş. aracılığıyla başlanmıştır.

Ancak, 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 3/a-3.maddesi, "(1) numaralı bentte belirtilen tarihte (03.06.203-03.07.2003) veya bu tarihten sonra Banka tarafından karşılığında Devlet iç borç senedi bulunmamasına rağmen ikinci piyasada Devlet iç borç senedi satışı adı altında toplanan tutarları Fon'ca sağlanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacına matuf olarak tasarruf mevduatına aktarıldığı tespit edilen hesaplara ilişkin Fon tarafından herhangi bir ödeme yapılmaz." hükmünü içermesi nedeniyle bu kapsamda yeralan hesaplar için bugüne kadar herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

Bununla birlikte, 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 3/a-3 maddesi ile ilgili olarak, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı yürütmenin durdurulması kararının 31.01.2005 tarihinde Kurumumuza tebliğ edilmesi üzerine, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn.Abdüllatif Şener) Makamı'na hitaben, Başkanlık Makamı'nın 17.02.2005 tarih ve 498/5976 sayılı yazısı ile yargısal gelişme özetlenerek, "yapılacak işlemler konusunda Bakanlığınızın görüş ve talimatına intizar edileceği" ifade edilmiştir.

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn.Abdüllatif Şener) Makamı'nın 29.03.2005 tarih ve B.02.0.001/02.1246 sayılı cevabi yazısı ve ekinde gönderilen Başbakanlık Hukuk Müşavirliği'nin 04.03.2005 tarih ve B.02.0.HUK.721-02-2004-1082/3144 sayılı yazısı Kurumumuza 30.03.2005 tarihinde ulaşmıştır. (Ek-1)

7/5866

Mezkur yazının sonuç bölümünde, "anılan Bakanlar Kurulu Kararının 17.maddesi uyarınca bu Kararın Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun ilgili olduğu Bakan tarafından müştereken yürütülecek olması nedeniyle, yapılacak işlemlerin Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun sözkonusu kararına ve gerekçesine uygun olarak Hazine Müsteşarlığı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından müştereken belirlenmesi, yeni bir Bakanlar Kurulu Kararına veya kanun düzenlemesine ihtiyaç duyulması halinde gerekli Bakanlar Kurulu Kararı taslağı veya kanun taslağının hazırlanarak Bakanlığımıza sunulması" talep edilmiştir.

İdari ve yargısal gelişmelerin değerlendirilmesine ve bu konuda yapılacak işlemlerin belirlenmesine yönelik bir ortak çalışma grubunun acilen oluşturulmasının önem arzettiği düşünülmektedir. Müsteşarlığınızca görevlendirilecek grup üyelerinin ve çalışma mekan ile zamanının TMSF Başkanlığı'na bildirilmesi hususlarında, bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

01/04

Mehmet ÇALIŞKAN
Başkan Yardımcısı

Ek: Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yard. Makamı'nın
29.03.2005 tarih ve B.02.0.001/02.1246 sayılı cevabi yazısı.

Daire Bşk.O.KARAPAZAR / 31.03.2005
Geç.Per. E.TANRIYAKUL / 31.03.2005
Av. S.GÜLER / 31.03.2005

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
Büyükdere Caddesi No:143 Kat:8 34394 Esentepe/İSTANBUL
Tel:(0 212) 340 22 00 Fax: (0 212) 288 47 44

-1583

EK-5

ÇALIŞMA GRUBUNCA HAZIRLANAN BİLGİ VE GÖRÜŞ NOTU

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığının (Sn. Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER) dağıtımlı 29.03.2005 tarihli ve B.02.0.001/02-1246 sayılı yazısı **(Ek-1)** üzerine; 4969 sayılı Kanunun değişik geçici 2 nci maddesi ile 5021 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesine istinaden düzenlenen 29/12/2003 tarihli ve 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi eki *"Bankalar Kanununun 14 üncü Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası Uyarınca Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan T. İmar Bankası T.A.Ş. Nezdinde Bulunan Tasarruf, Ticari Kuruluşlar ve Diğer Kuruluşlar Mevduatının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Ödenmesine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Karar"*ın 3 üncü maddesinin (a) fıkrasının (3) numaralı bendi hakkında Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunca verilen 09/12/2004 tarihli ve YD İtiraz: 2004/636 sayılı "yürütmenin durdurulması" kararı üzerine ortaya çıkan hukuksal durum muvacehesinde idari ve yargısal gelişmelerin değerlendirilmesi ve bu konuda yapılacak işlemlerin belirlenmesine yönelik olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ile Hazine Müsteşarlığınca yapılması önerilen müşterek çalışma için 12-13 Nisan 2005 tarihlerinde Hazine Müsteşarlığında toplanılmış ve konuyla ilgili olarak yapılan bilgi alışverişi, değerlendirmeler ve çeşitli görüşlerin tartışılması sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1- Davacılar Salih Yüksel ve Leman Yüksel tarafından yürütmeyi durdurma istemli olarak Başbakanlık ve TMSF aleyhine Danıştay 10 uncu Dairenin E: 2004/5155 sayılı dosyası ile açılan "2003/6668 sayılı Karar'ın 3/a-3 maddesinin iptali ve öncelikle yürütülmesinin durdurulması" istemli dava safahatında, Danıştay 10 uncu Daire adına Nöbetçi Dairece 25.08.2004 tarihinde oyçokluğu ile *".. davanın durumuna ve uyuşmazlığın hukuki niteliğine göre .. yürütmenin durdurulması isteminin reddine..."* karar verilmiş; davacı vekillerinin, bu karara Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu (DİDDGK) nezdinde itirazı / yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi isteği üzerine adı geçen Kurulca (12 kabul,11 red oy oranı ile) verilen 09.12.2004 tarih, YD İtiraz No:2004/636 sayılı Kararla;

"... yasada öngörülmediği halde, öncesinde Devlet iç borç senedi satışı için toplandığı öne sürülen tutarlar karşılığında belli bir dönemde açılan tasarruf mevduatı hesaplarının muvaazalı olduğunun tespiti koşulu da konulmadan tasarruf mevduatı olarak kabul edilmeyeceği ve bu hesaplara ilişkin bir ödeme yapılmayacağı yolunda düzenleme yapılmasında yasal uyarlık bulunmamaktadır. / Açıklanan nedenlerle, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 4001 sayılı Kanunla değişik 27 nci maddesinde öngörülen ve yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için gerekli koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından, davacıların itirazının kabulü ile dava konusu 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3/a-3.bendinin yürütülmesinin durdurulmasına..." karar verilmiştir.**(Ek-2)**

2- Anılan yürütmenin durdurulması kararı, bir düzenleyici işlem hükmü ile ilgili ve *"Danıştay'ın otuz seneyi aşan istikrar kazanmış içtihatlarına göre yürütmenin*

durdurulması kararları dava konusu idari işlemin uygulanmasını durduran, başka bir deyimle onun icrailik niteliğini askıya alan ve söz konusu işlemin tesisinden önceki hukuki durumun geri gelmesini sağlayan geçici nitelikte kararlardır. Eğer bireysel bir idari işlemin yürütülmesi durdurulmuş ise, idare bireyin eski hukuki durumunu kazanması için gereken işlemleri yapmakla yükümlüdür. Anayasanın 138/sonuncu ve 2577 sayılı Kanunun 28. maddelerine göre, yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlar, iptal kararları gibi idarece uyulması ve bu kararların gereklerine göre işlemde veya eylemde bulunulması gereken yargısal kararlar(dır)." (Danıştay 5. Dairesinin E.1996/2957, K.1997/546 sayılı ve 11.03.1997 tarihli Kararı) **(Ek-3)** olduğundan, kural olarak 03.06.2003 tarihinde veya bu tarihten sonra Banka tarafından karşılığında Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) bulunmamasına rağmen ikincil piyasada DİBS satışı adı altında toplanan tutarları Fon'ca sağlanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacına yönelik olarak tasarruf mevduatına aktarıldığı tesbit edilen hesapların Fon'ca ödenmemesine dair 3/a-3. bendi hükmünün- esasa ilişkin olarak "iptal"ine karar verilmediğinden henüz ortadan kalkması söz konusu değilse de- yürütülebilirliği /uygulanabilirliği, dava sonuna kadar böyle bir hüküm yokmuş gibi askıya alınmıştır.

Başbakanlık Hukuk Müşavirliğinin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına (Sn. Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER) muhatap 04/03/2005 tarihli ve B.02.0.HUK.721-02-2004-1082/3144 sayılı yazılarında da **(Ek-4)** *"Ancak, sözü edilen bu durum münhasıran bireysel işlemlerin iptaline yönelik olup; düzenleyici işlemler hakkında verilen iptal veya yürütmenin durdurulması kararlarında ise iptal edilen düzenleyici işleme dayanılarak iptal kararından önce yapılmış olan bireysel işlemler bu kararlardan etkilenmezler. Bunların da iptali isteniyorsa, süresi içerisinde iptalleri için ayrıca dava açılması gerekir."* şeklinde ifade edildiği üzere; kural olarak, bireysel bir işlemin iptali davasında verilen Yürütmenin Durdurulması (YD) veya iptal kararının -kişisel sonuç doğurması nedeniyle- sadece ilgili kişilere uygulanması olağan ise de; bu kuralın, *genel nitelikteki "düzenleyici işlemler"*in iptali davalarında verilen YD kararları öncesi tesis edilen bireysel işlemler için geçerliliğinden söz edilemeyecektir.

3- Bu arada, Bayram ERDOĞDU isimli bir şahsın vekili tarafından, Hazine Müsteşarlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Sermaye Piyasası Kurulu aleyhine Danıştay 10. Dairenin E:2004/7883 sayılı dosyası ile açılan, "2003/6668 sayılı Kararın 3. maddesinin "a" fıkrası 3. bendinin iptali ve 41.930.846.139.-TL Hazine bonosu karşılığının yasal faizi ile birlikte tazmini ve yürütmenin durdurulması" istemli dava safahatında Danıştay 10. Dairenin 02.11.2004 tarihli Kararı ile YD isteminin reddine karar verilmiş; davacı vekilinin, yukarıda zikredilen, davacılar Salih ve Leman Yüksel'in açmış oldukları dava safahatında verilen DİDDGK'nun YD kararından da söz ederek yaptığı itiraz başvurusu üzerine; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 24/02.2005 tarihli ve YD. İtiraz:2005/56 sayılı Kararı **(Ek-5)** ile, *"2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesine göre ancak idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir. /*

İtiraz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden, yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için Kanunun aradığı koşulların gerçekleşmemiş olduğu anlaşıldığından, itirazın reddine, ... oybirliği ile" karar verilmiş ise de, TMSF temsilcileri tarafından, anılan Karara konu hesabın DİBS'den dönen mevduat hesabı olmadığı, davanın karşılıksız DİBS satışından kaynaklandığı ifade edilmiştir.

4- Bu duruma göre; 2003/6668 sayılı Kararname eki Kararın 3 üncü maddesinin (a) fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamına giren mudilerin çoğunluğu ile ilgili olarak, bugüne kadar (yürütülmesinin durdurulmasına karar verilen hüküm uyarınca) bireysel işlemler tesis edildiği ve bu işlemlerin çoğu (yaklaşık % 45-50'si olduğu tahmin edilmektedir) hakkında ilgililerce idari yargı organları nezdinde iptal ve/veya tam yargı davaları açıldığı; bu davaların bir kısmında da yargı organlarınca YD istemlerinin reddine karar verildiği ve bunların bir kısmının da itiraz yoluna başvurulmaması ile kesinleştiği dikkate alındığında; her ne kadar davacılar tarafından İDDGK'nun YD kararı gerekçe gösterilerek tekrar YD isteminde bulunulması mümkün ise de, bu tür davaların tazmin kısmına ilişkin olarak YD kararı verilmesi beklenmediğinden, bu tür yargıya intikal etmiş hesaplarla ilgili olarak yargı organlarınca verilecek (esasa ilişkin) kararlara intizar olunması mümkündür.

Bu durumda da; henüz dava açmamış veya idareye başvurmamış ilgililerin başvuruları halinde bunlar hakkında, istemin reddine dayanak olan Karar hükmü şu an YD kararı nedeniyle askıda olup, uygulanma kabiliyeti bulunmadığından, 2003/6668 sayılı Karar'ın 3/a-4. maddesi hükmü uyarınca "muvazaa" araştırması yapılmak ve Yasal diğer hususlar (süre aşımı gibi) incelenmek suretiyle İYUK'nun 28 inci maddesi uyarınca TMSF tarafından işlem tesis edilmesi gerekecek olup, anılan hususlarda engel bir konunun tespit edilememesi durumunda başvuru sahibinin isteminin yerine getirilmesi gerekeceğinden, bu olasılık halinde de, zamanında dava açanlarla dava açmayanlar arasında farklılık ortaya çıkacak olup, bunun da hakkaniyete uygun olduğu söylenemeyecektir.

Bu bilgi ve değerlendirmelere göre;

a) Yürütmenin durdurulması kararı üzerine, bir tasarruf mevduatı hesabına ilişkin ödeme talebinin yerine getirilip getirilmeyeceği hususunun tespitinde, 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3. bendi yok hükmünde kabul edilerek, talebe konu tasarruf mevduatı hesabının, ilgili mevzuat kapsamında ödenmeyeceği hüküm altına alınan tasarruflar kapsamında olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmekte olup, öncesinde Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3. bendi kapsamında olması nedeniyle ödenmeyen bir mevduatın, Bakanlar Kurulu Kararının diğer hükümleri ve ilgili mevzuat gereğince ödenmesinin uygun olması halinde ödenmesi gerekeceği, aksi halde örneğin muvazaalı bir hesap ise ödenmeyeceği tabîdir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun,

- "İptal ve Tam Yargı Davaları" başlığını taşıyan 12. maddesinde, *"İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştay'a ve idare ve vergi mahkemelerine, doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi, ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu hususlaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11. madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır".* hükmü yer almaktadır.

- "Üst Makamlara Başvurma" başlığını taşıyan 11. maddesi ise, *"1. İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.*

2. Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.

3. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır." hükmünü amir bulunmaktadır.

İdari Yargılama Usulü Kanununun 12. maddesinde, açılan iptal davasının karara bağlanması üzerine, ilgililerin, süresi içinde tam yargı davası açabilecekleri veya İdari Yargılama Usulü Kanununun 11. maddesi uyarınca idareye başvurabilecekleri öngörülmektedir. Yukarıda aktarılan düzenleyici işlem-birel işlem ayrımı dikkate alındığında, düzenleyici işlem iptal edildiğinde, buna dayanılarak yapılan birel işlemler kişiler aleyhine bir hukuki durum yaratıyorsa bunlar için de ayrıca dava açılması gerekmektedir.

İnceleme konusu olan 2003/6668 sayılı kararın 3/a-3. bendi kapsamında bulunan dava açmış veya henüz dava yoluna başvurmamış ilgililerin, TMSF'na başvurusu üzerine "muvazaa" hususu da dahil olmak üzere tüm mevzuat yönünden bir inceleme yapılarak yeni bir işlem tesis edilmesi veya başvuruya cevap verilmeyerek "zımnen" reddedilmiş sayılması gerekmektedir.

Bahse konu mevduatlar hakkında bu yönde ayrıntılı olarak inceleme yapıldığı ve Bakanlar Kurulu Kararının 3/a-3. bendinde yer alan hüküm olmasa idi, bu hesapların ödenmemesinde ileri sürülebilecek herhangi bir sebep bulunmadığı hususu TMSF yetkilileri tarafından ifade edilmiştir. Bu durum muvacehesinde, 2003/6668 sayılı Kararın 3/a-3. maddesi kapsamına giren mudilerele ilgili olarak, Danıştay İDDGK'nun YD Kararının ileride esasa ilişkin Karara da yansıyacağı öngörüsüyle ve bu Hesaplarla ilgili olarak "muvazaa" olgusuna ilişkin bir tespit bulunmadığı, kaldı ki 2003/6668 sayılı Kararın halen mer'i olan 3/a-4. bendinde "muvazaalı" hesapların ödenmeyeceğine dair düzenleme bulunduğu; bahse konu mudilere ödeme yapılmamasının da "hukuk devleti" ilkesine aykırı olarak değerlendirilebileceği gibi

yukarıda da ifade edildiği üzere, dava açan ve açmayan mudiler arasında farklılığa yol açabilecek bir uygulamanın da "kanun önünde eşitlik" ilkesiyle çelişeceği, ödeme hususunun davalar safahatında verilecek YD veya sonunda verilecek kararlara ertelenmesi durumunda icrai takibata maruz kalınarak bu kapsama giren tüm mevduatların aynı zamanda defaten ödenmesi ihtimalinin doğabileceği, 2003/6668 sayılı Karar kapsamında bir ödemenin tercih edilmesi halinde ise, Karar hükümlerine göre zamana yayılmış bir itfanın söz konusu olacağı; bu kapsama giren ilgili sayısının 3.664 olduğu ve yapılacak ödemelerin toplam maliyetinin tahminen yaklaşık 104.- milyon YTL'na baliğ olacağı **(Ek-6);** kapsamda olup, henüz dava açmamış olanların da dava açması halinde ilave yargılama giderlerinin doğabileceği dikkate alınarak, bu hesapların ödenmesi alternatifinin benimsenmesi halinde; İdarece 2003/6668 sayılı Kararda bir değişiklik yapılarak, konuyla ilgili derdest davaların sonlandırılmasını da kapsayacak şekilde, mevcut YD Kararına konu 3/a-3. bendinin yürürlükten kaldırılmasına yönelik yeni bir düzenleme **(Ek-7)** yapılmasının;

b) Anılan hesapların ödenmemesi alternatifinin benimsenmesi durumunda ise, bu yönde yapılacak düzenlemenin yürürlük tarihinin 5021 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 27/12/2003 olarak öngörülmesi gerekeceğinden, "kanunların geriye yürümezliği" ilkesi ve "kazanılmış hakların ihlali" gibi nedenlerle tartışma konusu yapılarak yargı organları önüne götürülmesinin kuvvetle muhtemel olduğu da değerlendirmede dikkate alınarak, YD Kararına konu düzenlemenin (2003/6668 sayılı Kararın 3/a-3. maddesi) yasal dayanağa kavuşturulmasını teminen, bir Kanun değişikliği **(Ek-8)** ile, 4969 sayılı Kanunun, 5021 sayılı Kanunla değişik Geçici 2. maddesine yansıtılmasının;

uygun olacağı düşünülmekte ve takdire arz edilmektedir.13/04/2005

EKLER: 8

Hazine Müsteşarlığı Temsilcileri

A. Mert SUNAR Daire Başkanı	Nadire ÜNSAL Hukuk Müşaviri	Necmi ÜNLÜ Hukuk Müşaviri	Naciye KAYA Şube Müdürü	Gürkan ATEŞ Şube Müdürü

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Temsilcileri

Mümin Ali TOK Tasfiye Dairesi Bşk. Yard.	Belkıs AKIN Hukuk Dairesi Bşk. Yard. V.	Berna KOÇER Fin. Dai. Meslek Per.	Serhat GÜLER Avukat

7/5866
EK-6

T.C.
TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

SAYI : TMSF.02.TAS. 1342/16370 22.04.2005

KONU: T.İmar Bankası T.A.Ş. mevduat ödemeleri.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER)

İLGİ : a) 17.02.2005 tarih ve TMSF.02.TAS/498/5976 sayılı yazımız.
b) 29.03.2005 tarih ve B.02.0.001/02.1246 sayılı yazılarınız.

2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 3/a-3 maddesi ile ilgili olarak, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı yürütmenin durdurulması kararının Kurumumuza tebliğ edilmesi üzerine, ilgi (a) sayılı yazımız ile idari ve hukuksal gelişmeler hakkında bilgi verilmiş ve yapılacak işlemler konusunda Bakanlığınızın görüş ve talimatına intizar edilmesi gerektiğinin düşünüldüğü ifade edilmiştir.

İlgi (b)'de kayıtlı yazılarınız ile "anılan Bakanlar Kurulu Kararının 17 nci maddesi uyarınca, bu Kararın Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun ilgili olduğu Bakan tarafından müştereken yürütülecek olması nedeniyle, yapılacak işlemlerin Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun söz konusu kararına ve gerekçesine uygun olarak Hazine Müsteşarlığı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından müştereken belirlenmesi, yeni bir Bakanlar Kurulu Kararına veya kanun düzenlemesine ihtiyaç duyulması halinde gerekli Bakanlar Kurulu Kararı taslağı veya kanun taslağının hazırlanarak Bakanlığımıza sunulması" bildirilmiştir.

Mezkur talimatlarınızın gerçekleştirilmesine yönelik olarak, Hazine Müsteşarlığı'na hitaben 31.03.2005 tarih ve TMSF.02.TAS.1169/13105 sayılı yazımız ile, idari ve yargısal gelişmelerin değerlendirilmesine ve bu konuda yapılacak işlemlerin belirlenmesine yönelik bir ortak çalışma grubunun acilen oluşturulması ve Müsteşarlıkça görevlendirilecek grup üyelerinin ve çalışma mekan ile zamanının TMSF Başkanlığı'na bildirilmesi, talep edilmiş (Ek-1), müteakiben 12-13 Nisan 2005 tarihlerinde Hazine Müsteşarlığı'nda Kurumumuz temsilcileri ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerince yapılan görüşmeler sonucunda 13.04.2005 tarihinde müştereken hazırlanan bilgi ve görüş notunun sonuç bölümünde aşağıda belirtilen hususlarda görüş birliğine varılmıştır (Ek-2) .

"Danıştay İDDGK'nun yürütmeyi durdurma (YD) Kararının ileride esasa ilişkin Karara da yansıyacağı öngörüsüyle ve bu Hesaplarla ilgili olarak "muvazaa" olgusuna ilişkin bir tespit bulunmadığı, kaldı ki 2003/6668 sayılı Kararın halen mer'i olan 3/a-4. bendinde "muvazaalı" hesapların ödenmeyeceğine dair düzenleme bulunduğu; bahse konu mudilere ödeme yapılmamasının da "hukuk devleti" ilkesine aykırı olarak değerlendirilebileceği gibi yukarıda da ifade edildiği üzere, dava açan ve açmayan mudiler

arasında farklılığa yol açabilecek bir uygulamanın da "kanun önünde eşitlik" ilkesiyle çelişeceği, ödeme hususunun davalar safahatında verilecek YD veya sonunda verilecek kararlara ertelenmesi durumunda icrai takibata maruz kalınarak bu kapsama giren tüm mevduatların aynı zamanda defaten ödenmesi ihtimalinin doğabileceği, 2003/6668 sayılı Karar kapsamında bir ödemenin tercih edilmesi halinde ise, Karar hükümlerine göre zamana yayılmış bir itfanın söz konusu olacağı; bu kapsama giren ilgili sayısının 3.664 olduğu ve yapılacak ödemelerin toplam maliyetinin tahminen yaklaşık 104.-milyon YTL'na baliğ olacağı; kapsamda olup, henüz dava açmamış olanların da dava açması halinde ilave yargılama giderlerinin doğabileceği dikkate alınarak, bu hesapların ödenmesi alternatifinin benimsenmesi halinde; İdarece 2003/6668 sayılı Kararda bir değişiklik yapılarak, konuyla ilgili derdest davaların sonlandırılmasını da kapsayacak şekilde, mevcut YD Kararına konu 3/a-3. bendinin yürürlükten kaldırılmasına yönelik yeni bir düzenleme yapılmasının" uygun olacağı görüşüne varılmıştır.

Ancak, *"anılan hesapların ödenmemesi alternatifinin benimsenmesi durumunda ise, bu yönde yapılacak düzenlemenin yürürlük tarihinin 5021 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 27/12/2003 olarak öngörülmesi gerekeceğinden, "kanunların geriye yürümezliği" ilkesi ve "kazanılmış hakların ihlali" gibi nedenlerle tartışma konusu yapılarak yargı organları önüne götürülmesinin kuvvetle muhtemel olduğu da değerlendirmede dikkate alınarak, YD Kararına konu düzenlemenin (2003/6668 sayılı Kararın 3/a-3. maddesi) yasal dayanağa kavuşturulmasını teminen, bir Kanun değişikliği ile, 4969 sayılı Kanunun, 5021 sayılı Kanunla değişik Geçici 2. maddesine yansıtılmasının; uygun olacağı düşünülmektedir."*

Mezkur hesapların ödenmesi veya ödenmemesi alternatiflerine göre tesisi gereken düzenlemelere ilişkin taslak metinler, çalışma grubunca hazırlanan bilgi ve görüş notu ekinde yeralmaktadır.

Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun, 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3/a-3 maddesi ile ilgili olarak verdiği, 09.12.2004 tarih ve 2004/636 sayılı yürütmenin durdurulması kararı üzerine, yaşanan hukuksal ve idari sorunların izalesine yönelik ve Kurumumuzca ifa edilecek işlemlere esas teşkil etmek üzere Makamınızca uygun görülecek genel düzenlemelerin tesisi hususu tensiplerinize arz olunur.

22/4

Ahmet ERTÜRK
Başkan

EK:
1- Fon Başkan Yardımcılığı Makamı'nın 31.03.2005 tarih ve TMSF.02.TAS.1169/13105 sayılı yazı
2- Çalışma Grubunca hazırlanan 13.04.2005 tarihli bilgi ve görüş notu.

Fon Bşk.Yrd.Ferruh TUNÇ	/ 22.04.2005 /
Fon Bşk.Yrd.Mehmet ÇALIŞKAN	/ 22.04.2005 /
Tasfiye Dairesi Bşk.Orhan KARAPAZAR	/ 22.04.2005 /
Hukuk Dairesi Bşk. Tunca TOKER	/ 22.04.2005 /
Tasfiye D. Bşk.Yrd.M.Ali TOK	/ 22.04.2005 /
Huk.D. Bşk.Yrd.V.Belkıs AKIN	/ 22.04.2005 /
Geç.Pers.E. TANRIYAKUL	/ 22.04.2005 /
Av. Serhat GÜLER	/ 22.04.2005